

**Discurs del rector Javier Lafuente a l'acte d'inauguració del curs
acadèmic 2025–2026 de la Universitat Autònoma de Barcelona**

Sala d'actes del Rectorat, 8 d'octubre de 2025

Alcalde de Cerdanyola del Vallès,
Presidenta del Consell Social,
Secretari General de Recerca i Universitats,
Membres de l'Equip de Govern,
Regidors i regidores,
Rector Pascual,
Deganes, degans i director de l'Escola d'Enginyeria,
Directors i directores de departament,
Síndica de greuges de la UAB,
Autoritats acadèmiques,
Membres de la comunitat universitària,
Amigues i amics,

És una gran satisfacció donar-vos la benvinguda a l'acte d'inauguració del curs acadèmic 2025–2026 de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Malauradament, em veig en l'obligació de començar aquest parlament fent esment a la greu i creixent crisi humanitària que se segueix vivint a Gaza, una situació que empitjora dia rere dia fins a límits absolutament intolerables.

Com a universitat compromesa amb els drets humans, la justícia i la llibertat, la UAB ha mostrat clarament i insistentment el rebuig a les situacions de violència que es viuen arreu del món. Ahir 7 d'octubre, va fer dos anys del terrorífic atac de Hamas a la població d'Israel, que ja vam rebutjar i condemnar al seu moment, però, davant les greus conseqüències de la violència sistemàtica exercida per l'exercit israelià contra la població civil a Palestina, hem denunciat també la manca d'una resposta suficient per part de la comunitat internacional i de les autoritats europees i hem promogut mesures com ara la suspensió dels acords bilaterals de col·laboració amb universitats, empreses i centres de recerca israelians. També hem posat en marxa un programa extraordinari d'ajuts UAB Refugi, amb 9 beques de 14.500 euros cadascuna per a estudiants de Palestina,

mitjançant el qual hem aconseguit acollir cinc persones refugiades fins ara. Les grans dificultats existents per a la sortida d'estudiants palestins de la zona de conflicte han fet que no hagi estat fàcil aconseguir-ho, però seguim treballant intensament en aquest sentit.

I avui mateix llencem una campanya de micromecenatge per ajudar aquest alumnat en situació de refugi a cobrir aquelles despeses que van més enllà d'estudiar i de viure, com pot ser assessorament jurídic o la traducció i legalització de la documentació. Us animo a col·laborar-hi.

Malgrat que la repercussió de les mesures impulsades per la UAB són un gra d'arena en un desert, el posicionament ètic i els valors de la nostra Universitat no ens permeten restar al marge d'aquesta tragèdia humanitària o d'altres com les d'Ucraïna o Síria al seu moment. I, des d'aquesta convicció, continuarem impulsant accions, promovent la sensibilització i col·laborant amb entitats i iniciatives que treballen per la defensa dels drets humans i la dignitat de les persones.

Dit això, voldria destacar, primer de tot, l'excel·lent conferència inaugural que ens ha ofert la periodista Txell Feixas.

I faig meva, si em permetes, Txell, l'afirmació que les universitats i els mitjans són dos espais fonamentals per defensar la democràcia en temps de radicalització.

En temps convulsos com l'actual, ens cal més que mai disposar de veus honestes i rigoroses que ens apropin al present des d'una mirada reflexiva i que ens aportin el context necessari per comprendre la complexitat. Veus que abordin la realitat des d'un enfocament ètic i humà i que no es deixin endur per la polarització i els prejudicis.

Més enllà de la geopolítica, que ens explica fredament la gènesi dels grans conflictes, necessitem persones compromeses amb una labor periodística íntegra i sensible a les desigualtats, que ens expliquin els conflictes a partir d'històries humanes i personals, moltes vegades oblidades i ignorades.

La nostra conferenciant d'avui és un exemple d'aquest periodisme que informa, verifica i contrasta i que, sobre el terreny, ens aporta una mirada singular per comprendre la realitat viscuda per la població que pateix els conflictes i que moltes vegades resta al marge de les notícies. Per això no és casual que els informadors hagin esdevingut un objectiu més a assassinar per l'exercit israelià, com tristament ens ha explicat Txell Feixas a la seva lliçó.

Permeteu-me una petita reflexió:

Crec que tothom estarà d'acord amb el fet que la digitalització i les xarxes socials han marcat profundament el món contemporani i, sobretot, han revolucionat la

manera com ens comuniquem. En aquest context, les aplicacions de la intel·ligència artificial es presenten com a un element disruptiu que segurament transformarà tots els àmbits de l'activitat humana i de la nostra vida quotidiana.

Tanmateix, avui ens trobem que els mateixos instruments que ens permeten aprofundir en l'intercanvi cultural i l'accés a una quantitat immensa de recursos d'informació faciliten alhora la difusió de coneixement esbiaixat i de falsedats. En poques paraules, la desinformació i la propaganda han trobat uns canals idonis per a la seva propagació.

Davant d'aquesta paradoxa, cal posar en valor la labor periodística que té la virtut d'interpellar-nos com a individus i com a societat i, sobretot, que ens explica la realitat complexa des d'una mirada crítica i uns valors cívics.

Crec fermament que aquest periodisme contribueix a la formació d'una ciutadania veritablement crítica i informada i especialment sensible al pluralisme i a la diversitat. Un element fonamental per qüestionar i afrontar els reptes contemporanis.

Com ja sabeu, la UAB dedica aquest curs a la diversitat. Sota el lema «Tothom és UAB» volem reivindicar la diversitat de la nostra comunitat universitària i posicionar-nos a favor de la diversitat de tota la societat en general. Així, el concepte *university* serà l'eix central d'un conjunt d'activitats que es duran a terme durant el curs i que tenen el seu inici en aquest acte d'inauguració.

Les polítiques d'igualtat i de diversitat són un element central en la construcció d'una Universitat integradora i inclusiva que fomenti el desenvolupament intel·lectual, professional i humà de totes les persones que en formen part.

Sens dubte, l'avenç en el camí cap a la igualtat real i en la incorporació d'una perspectiva inclusiva i antidiscriminatòria en tots els àmbits de l'activitat universitària és fonamental per assolir una comunitat cohesionada, saludable i respectuosa. En definitiva, una comunitat que s'enriqueix de la pluralitat i de les mirades diverses.

Com ja sabeu, aquest mes de març van entrar en vigor els nous Estatuts de la UAB, un cop aprovats pel Consell Executiu de la Generalitat i publicats al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Com he remarcat en diverses ocasions, els nous Estatuts ens permeten avançar amb fermesa en el camí cap a una Universitat més moderna, àgil i diversa, amb la convicció que aquests canvis ens posicionaran millor per afrontar els reptes dels propers anys.

En aquest sentit, els Estatuts inclouen, en el títol preliminar, el compromís de la Universitat d'incorporar en les seves polítiques la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació i d'aplicar la perspectiva de gènere i l'aproximació interseccional en el conjunt d'activitats i funcions. D'altra banda, tal com estableix la LOSU, els

Estatuts incorporen l'estructura bàsica encarregada d'assessorar, coordinar i avaluar la incorporació de la igualtat, la diversitat i la no-discriminació en les polítiques de la Universitat i d'incloure la perspectiva de gènere, la inclusió i l'antidiscriminació en el conjunt de les funcions i activitats de la Universitat, així com l'elaboració de plans d'igualtat i de diversitat i no-discriminació.

Fruit d'aquest principi d'actuació, hem iniciat l'elaboració del primer Pla d'inclusió, diversitat i no-discriminació de la UAB, que comptarà, com no podria ser d'una altra manera, amb la participació de la comunitat universitària.

La UAB és una universitat de referència i pionera en el desplegament de polítiques d'igualtat i d'inclusió i tenim la ferma voluntat de continuar perseverant per donar visibilitat, prevenir i corregir les diferents formes de desigualtat i discriminació existents amb polítiques efectives que produeixin canvis reals.

Aquesta voluntat determinant inclou tots els àmbits de la Universitat i ahir mateix en teníem un exemple que volem celebrar: la doctora Lupe Romero, professora del Departament de Traducció, d'Interpretació i d'Estudis de l'Àsia Oriental, i el Grup d'Educació i Gènere, del Departament de Teories de l'Educació i Pedagogia Social, van rebre la menció Maria Encarna Sanahuja Yll, que reconeix l'excel·lència en la inclusió de la perspectiva de gènere en la pràctica docent universitària, en el marc del lliurament de les distincions Jaume Vicens Vives a l'excel·lència docent que va tenir lloc ahir, en l'acte inauguració del curs del sistema universitari català.

La diversitat dins i fora de la universitat ens enforteix com a comunitat i com a societat, i la UAB, com a universitat socialment compromesa, ha de contribuir a garantir la igualtat d'oportunitats, a promoure el respecte per totes les identitats i a fomentar espais inclusius on tothom se senti valorat i escoltat.

Com ja he esmentat, el desplegament normatiu dels nous Estatuts i l'adequació dels òrgans de govern i de representació a la nova norma bàsica ens dona l'oportunitat d'assolir una organització més eficient i adaptada a les necessitats de l'activitat docent, de recerca i de transferència i d'intensificar polítiques que beneficiïn el conjunt de la comunitat.

Tanmateix, per avançar amb garanties en aquesta direcció, en cal una política de recursos humans que permeti tecnificar i reforçar les plantilles de professorat i del personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis.

En la meua compareixença davant la Comissió de Recerca i Universitats del Parlament de Catalunya del febrer passat vaig posar en relleu la necessitat d'afrontar la pèrdua de talent per les limitacions en la contractació de personal dels darrers anys, la qual cosa també ha comportat un envelliment de les plantilles de professorat i de PTGAS.

Malgrat que, amb la implementació del Pla de xoc per al relleu generacional i contra la precarització a les universitats públiques, la posada en marxa del Programa María Goyri i la convocatòria de noves places en el marc del programa Serra Húnter, comencem a posar remei a la situació de mancança de places estructurals de professorat, necessitem fer una acció estratègica i una aposta clara per millorar la situació del personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis, i aquesta continua sent una de les prioritats de la nostra acció de govern.

El fet de seguir sense pressupostos ens fa difícil avançar en el sentit que anunciava fa un any. Tanmateix, ara per ara, sí que us puc anunciar la propera convocatòria de 25 noves places de PTGAS.

Pel que fa al projecte de valoració i anàlisi dels llocs de treball, treballarem intensament per enllestir la del personal funcionari al més aviat possible així com per arribar a acords amb els agents socials en relació a l'aplicació al personal laboral.

En aquesta mateixa línia, intentar evitar greuges comparatius entre les persones treballadores, podem afirmar que aquest mes de desembre es farà efectiu el pagament del complement de productivitat al PTGAS funcionari fruit de l'acord signat i posteriorment ratificat per l'assemblea del personal funcionari el passat mes de juliol.

Segurament, aquest no és el millor acord per al conjunt de les persones afectades, però crec, que és un bon primer pas en aquest camí que vaig demanar trobar quan ara fa tres anys vam deixar de pagar, per imperatiu legal, una gratificació a les persones funcionàries que finalitzaven la seva vinculació amb la nostra Universitat.

Com sempre he dit, les persones són el principal actiu d'aquesta Universitat i la meva prioritat i és indispensable dotar les diferents estructures del personal qualificat necessari per desplegar l'activitat universitària de manera adequada i eficient.

La col·laboració amb el Departament de Recerca i Universitats ha estat positiva, constant i crec que fructífera. Tanmateix, tal com vaig subratllar en la meua compareixença al Parlament, fa molts anys que reclamem un model de finançament universitari que respongui realment a les necessitats del país.

Un model basat en un contracte programa entre universitats i administració amb l'obligació corresponent de rendir comptes i, alhora, dotat d'instruments que garanteixin l'equitat en l'accés a l'educació superior, com ara un sistema públic de beques salari que asseguri la igualtat d'oportunitats.

Avui crec que ens trobem en el bon camí per assolir aquest nou model. Tot i així, hem de continuar insistint perquè el fet diferencial de la nostra Universitat es vegi reflectit de manera clara en aquest futur nou model.

Tot i les dificultats, però, continuarem enfortint tots els àmbits de la UAB.

Potenciarem l'estratègia d'internacionalització de la recerca i fomentarem especialment el lideratge del talent emergent.

D'altra banda, la consolidació de les actuacions dutes a terme aquests darrers anys en els àmbits de la innovació i de l'emprenedoria — d'aquí a dues setmanes, per exemple, celebrarem la tercera edició de la Setmana de la Innovació— ens permetran endegar nous projectes conjunts amb entitats del territori que impactaran positivament en el nostre entorn.

Vull destacar que la incorporació de tots els centres docents a la prova pilot d'introducció de la metodologia d'aprenentatge basada en reptes ha afavorit una experiència educativa més rica per a l'estudiant perquè l'estimula a aplicar els coneixements teòrics adquirits a situacions reals, però també connecta perfectament amb la concepció d'un campus universitari que es reivindica com a laboratori obert i que aporta solucions als reptes de la societat i del territori.

Un impacte social que també està ben present en el disseny d'una oferta de micromòduls, pensats col·laborativament amb altres actors territorials, per respondre a la demanda social de noves competències i habilitats, i més concretament a les necessitats canviants del mercat laboral.

Volem intensificar les actuacions en benefici del benestar de la comunitat universitària i avançar decididament cap un campus saludable i sostenible, i compromès amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible. Un campus que es projecta al món i que alhora referma la seva voluntat de promoure la llengua catalana com a eina de coneixement, cohesió social i expressió cultural.

I, per assolir aquests objectius, tenim la força de ser una comunitat universitària compromesa i participativa que contribueix dia a dia a l'avenç de la nostra Universitat.

Tal com ha reflectit la videomemòria del curs acadèmic, enguany hem commemorat el cinquantè aniversari del Manifest de Bellaterra i n'hem reivindicat la vigència. Més enllà de la declaració de principis, el Manifest representa l'anhel de llibertat i de canvi d'una Universitat compromesa amb el país i amb els valors democràtics. Una Universitat conscient del poder transformador de l'educació i de la ciència.

Aquests són els valors fundacionals de la UAB i els pilars sobre els quals hem construït una Universitat capdavantera, que referma el seu posicionament entre les 200 millors institucions acadèmiques del món i que desplega la seva activitat d'acord amb els principis d'igualtat, de solidaritat, de justícia social i de respecte de la diversitat.

És per aquest motiu que vull agrair la feina de totes les persones que formeu part de la UAB i que definiu la Universitat que som i que volem ser. Una Universitat compromesa amb el progrés de la societat i activa en la defensa de la pau, dels drets humans i de la justícia global.

Avui celebrem oficialment l'inici d'un nou curs i per això vull donar especialment la benvinguda a l'alumnat.

Vull desitjar-vos que visqueu i gaudiu la UAB i aprofiteu tot allò que us pot oferir i que us acompanyarà al llarg de la vida.

Amb aquestes paraules, declaro inaugurat el curs acadèmic 2025–2026 de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Moltes gràcies.